

Ardealul Economic ERDÉLYI KÖZGAZDASÁG

Organizarea burselor din Cluj

In 23 Martie va avea loc o adunare de constituire

Organizarea bursei de mărfuri din Cluj face progrese. Atât bursa de efecte, cât și cea de mărfuri va putea începe în curând să funcționeze.

D. Grigore Romanovici, președintele comisiei interimare, a convocat în ziua de 23 Martie, ședința de constituire a bursei. Această adunare va alege pe președinte și vice-președintii bursei. Va alcătui regulamentul și statutul bursei.

Cercurile economice cred, că bursa va aduce o nouă viață și o îmbunătățire în

mișcarea economică din Ardeal.

Nu numai Clujul ci și celelalte orașe din Ardeal se interesează de aproape de noua bursă din Cluj. Numeroase firme individuale și societăți anonime din

Tg.-Mureș, Arad, Sibiu, Oradea, Dej, Turda, Alba-Iulia și Blaj

s-au înscris ca membri. Corporația bursei numără până acum 102 de membri.

Százmillió lej alaptőkével indul az Átmeneti Jelzáloghitelintézet

Kik jegyezték le az emissziót?

Kedden, március 11-én a pénzügyminiszteriumban ismét értekezlet volt a kormány által kezdeményezett jelzáloghitelintézet megvalósítása érdekében. Az értekezleten megjelentek a nagyromániai pénzintézetek igazgatói és megbízottai. A tanácskozást maga Madgearu pénzügyminiszter vezette.

Ezzel az értekezettel a jelzáloghitelintézet ügye döntő stádiumba jutott, mert a kormány és a nagybankok képviselői elhatározták a hosszúrájáról ingatlankölcsönöket folyósító jelzáloghitelintézet felállítását. A határozat szerint

a nagy pénzintézet százmillió lej alaptőkével kezdi meg működését és egészen 600 millió lej erejéig bocsáthat ki jelzáloghitel kötvényeket.

A jelzáloghitelintézet működését a kormány az igazgatóságba kiküldendő delegátusa után ellenőrizné.

Az értekezleten megjelent bankárok a megalakitandó jelzáloghitelintézet 100 millió lejes alaptőkéjét azonnal le is jegyezték. A jegyzésben nem-

csak a fővárosi, hanem az erdélyi román bankok is részt vettek, a következő arányban:

8 és fél millió lejt jegyzett: a Banca Romaneasca, Banca Italiana-Romana, Banca de Credit, Banca Chrissoveloni, Banca Ardeleana (Kolozsvár), Banca Comerciala Romana, a román bankárok szövetsége, Marmorosch & Blank.

Hétmillió lejt jegyzett a Banca Centrala Cooper, 5 milliót a Banca Moldova, Berkevici, 4 milliót a Banca Generala a Tarii Romanesti, Case Generala de Economii (Brassó), Albina (Nagyszeben), Banca Generala de Economii (Nagyszeben) egyenként 2 millió lejt. Az Institutul de Credit Financiar (Nagyszeben) 1 millió lejt jegyzett. A fennmaradó 11 millió lejt a romániai biztosítóintézetek jegyezték le.

A pénzügyminiszterium a napokban elkészítette a jelzáloghitelintézet alapítására vonatkozó törvénytervezetet és rövidesen a parlament elé is beterjeszti, hogy megszavazás esetén a pénzintézet azonnal kezdhesse meg a jelzálogkölcönök folyósítását.

A Banca Națională felemele a visszleszámítolás kereteit

A Banca Nationala fiókjai még március hó folyamán megkezdk az egyes bankoknak nyújtott visszleszámítolási hitel revizióját és annak befejezése után az egyes fiókok a központi intézethez jelentési

küldenek, amelynek alapján a Banca Nationala megállapítja az új visszleszámítolási hite nagyságát. Erteşülésünk szerint a Banca Nationala emelni fogja a visszleszámítolási hitel összegét.

Băncile „Timișana“, „Victoria“ și „Bihoreana“ fuzionând, realizează „Banca Graniței de Vest“

Pentru a obține moratoriu necesar sanării „Timișana“ a cerut concordat forțat oferind creditorilor 100 la sută

„Timișana“, cea mai mare bancă românească a Banatului, în urma panicei, de pe piața Timișoarei, a ajuns și ea, ca toate instituțiile de bani din Banat, într-o jenă financiară, care prelungindu-se s-a transformat în insolvență. Depozitarii alarmati au ridicat tot disponibilul băncii și de și bilanțul băncii se prezintă activ, banca a început plășile de acum o lună.

De atunci toate cercurile financiare ale noastre, în frunte cu Banca Națională, se străduesc să saneeze această instituție, de care sunt legate nenumărate interese românești. E suficient să spunem, că peste 100 milioane depunerile sunt bani de ai parochilor românești din Diecesa Aradului și cam tot atâtă e și suma depunerilor românilor bănăteni emigrati în America, cari aici și trimiteau și capitalizau economiile.

In sfârșit opera de sanare a ajuns într'un stadiu decisiv.

După o ședință, comitetul de direcțiune a hotărât

fuzionare băncii „Timișana“ cu banca „Victoria“ din Arad și „Bihoreana“ din Oradea-Mare,

ca astfel să satisfacă condițiunilor puse de guvern și de Banca Națională care a luat asupra sa sanarea.

Pentru a putea duce la îndeplinire fusiunea fără ca vreun creditor să o zădărnicăcească prin vreo cerere de declarare

în stare de faliment și deci a asigura un moratoriu necesar sanării, banca

„Timișana“ a înaintat o cerere de concordat forțat, oferind, în anume condiții, creditorilor săi 100% a depunerilor.

Di Nestorescu delegatul Băncii Naționale și prin delegație și dir. gen. al „Timișanei“ a declarat, că

această cerere e numai o măsură preventivă menită să asigure fuzionarea liniștită a celor trei bănci

și sanarea și astfel să înlăture din capul locului zădărnicirea acestor operații.

Timișana“ oferă creditoriilor săi, cari îi vor acorda moratoriu în afară de concordatul forțat, deci pe cale pașnică și pe un termen de trei ani

și o bonificare de interes de 3% după sumele ce formează pretențiile lor.

Cei ce acordă un-moratoriu de 5 ani, vor primi în anul al 4-lea 4% în al cincilea 5 procente după sumele ce au să le ridice.

Pentru ca sanarea să se poată face și să se salveze toate depunerile creditorii să mai obligă, că atunci, când „Banca Graniței de Vest“ eșită din fuzionarea celor trei bănci arătate, va lua ființă, vor subvenie din acțiunile nouului institut de credit cel puțin 25% din pretențiile lor.

Egyes szám ára 20 lei.

Impunerea marilor societăți

Dispozițiile date de Ministerul de finanțe

Ministerul de finanțe a trimis o circulară tuturor administrațiilor financiare prin care le pune în vedere să ia măsuri pentru o cît mai dreaptă așezare a impozitelor, iar pentru ca să poată urmări efectele legei evaziunii fiscale le face cunoscut că și anul acesta se va institui la minister o comisiune care să verifice o parte din luerările comisiunilor de impunerii.

In acel scop toate dosarele întreprinderilor mari comerciale, industriale și bancare, fie societăți anonoime fie în nume colectiv, comunită sau firmă individuale să fie înaintate ministerului astfel:

Acelea cărora în acest an li se va stabili venitul net impozabil mai mic sau egal cu cel din anul trecut, prenum și a celor declarate neimpozabile;

Dintre celelalte impunerii pe aceea al căror venit net impozabil stabilite de prima instanță este mai mare de 200.000 lei.

In ce privește profesioniștii medicii, avocații, dentistii, inginerii și arhitecții se va înainta numai tablouri nominale arătându-se venitul declarat și cel la care au rămas impuși anul trecut și cel declarat stabilite pentru anul curent în coloana pentru anul curent.

In coloana pentru anul curent se va arăta modul cum și exercită profesiunea și dacă mai au și alte venituri, făcându-se mențiune specială pentru cei cărora li s'a stabilit venitul prin aplicarea tabeli minimale.

Toate dosarele vor fi trimise imediat după impunere.

Pentru fiecare impunere în parte se va da ministerului explicații cît mai ample, iar dosarele vor cuprinde atât impunerile din anul trecut, cît și toate actele care au servit la stabilirea impunerii pe anul curent.

Se vor așata deasemenea și cerecările preliminare cum și raporturile de expertiză acolo unde s'a întocmit asemenea rapoarte.

După verificare la minister, dosarele vor fi restituite administrațiilor financiare.

Comisiunile de apel vor începe să lucreze la 25 Mai

Ministerul de Finanțe va trimite zilele acestea un ordin circular tuturor administratorilor financieri din țară, prin care li se va pune în vedere să ia măsurile necesare ca comisiunile fiscale de apel să-și înceapă activitatea pe ziua de 25 Martie a. c. Aceste comisiuni vor fi compuse dintr-un magistrat, un delegat al fiscului și un delegat al contribuabililor. Comisiunile fiscale de apel urmează a-și întocmi astfel programul de lucru, ca la facerea impunerilor diverselor categorii de contribuabili, să poată lua parte delegatul contribuabililor care sunt impuși, iar nu un delegat la întâmplare.

Olvassa a

„Lemnul“-t

Banca „Transilvania“ achită un dividend de 15%

Institutul și-a continuat desvoltarea cu succes

Banca „Transilvania“ și-a avut adunarea generală în Cluj sub prezența lui prelatul Francisc Balázsi, care a anunțat, că dl. director general Coloman Borbély, care și-a câștigat importante merite în dezvoltarea băncii, s'a retras pentru a-și administra moșia.

Din raportul citit de dl. vicepreședinte Andrei László, reiese, că institutul cu un capital și rezerve de 27,215.565 lei, a realizat un beneficiu net de 4,136.450 lei

depunerile urcându-și la 228.028.256 lei, pe când la activele are 236.258.538 lei.

După citirea raportului, dl. Dr. Ignat Salamon a ținut să mulțumească direcției pentru rezultatul obținut, care a dat posibilitate institutului, ca prin filialele ce are să contribuie la consolidarea dobânzilor.

Adunarea, după alegerea întreprinsă,

a hotărât să se achite în dividende cîte 150 lei

după fiecare acție, deci 15% neto, încrezîndu-lui Andrei László conducerea institutului în locul lui director general Borbély, demisionat.

Tizenöt százalék osztalékot fizet a Transsylvania Bank Részv.-társaság

A részvényesek nagy érdeklődése mellett tartotta meg redest évi közgyülését a „Transsylvania“ Bank Rt. kolozsvári székházában. A közgyűlésen Balázs Ferenc pápai prelátus kanonok elnökolt, aki bejelentette a közgyűlésnek, hogy Borbély Kálmán vezérigazgató, aki az intézetnél jelentős érdemeket szerzett, kivált az intézet kötelékéből, hogy birtokának kezelését maga irányithassa.

Az igazgatóság jelentését László Endre ügyvezető alelnök terjesztette elő. A jelenéstből kitünik, hogy az intézet 27,215.565 lei részvénnytőke és tartalékok mellett 4,136.450 lei nyereséget ért el az elmúlt üzleti évben és

az intézet fejlődésének arányában növekedett a betétállomány,

amely 228.028.256 lejt tesz ki, mig a realizálható vagyon változott egyéb kihelyezésekkel 236.258.538 lejt tesz ki. A zárszámadások rentabilitását emeli-

li, hogy az intézet székház, valamint a bank vidéki ingatlani mélyen aláértékelve szerepelnek a mérlegben.

Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése után meleyet a közgyűlés egyhangulag vett tudomásul, Salamon Ignatz dr. ügyvéd a részvényesek nevében mondott köszönetet a vezetőségnak az elérte terjeszkedése nagyban hozzájárult azokon a piacokon, ahol fiókokat állított föl, a kamatozásokat konsolidálásához. A közgyűlés miután a régi vezetőséget három évi mandátummal ismét megválasztotta, elhatározta, hogy

részvényenként nettó 150 lej osztalékot (15 százalékot) fizessen az intézet a részvényeseknek.

A részvények szelvénnyei a Transsylvania Bank főintézeténél és videki fiókjainál már most beválthatók. Borbély Kálmán távozásával a vezérigazgatói tiszet László Endre az igazgatóság társelnöke látja el.

Rationalizarea producției de ghete

Fabrica „Renner“ din Cluj fuzionează cu fabrica „Turul“ din Timișoara

Tratativele inițiate pentru rationalizarea producției de ghete, respective pentru concentrarea unor fabrici, s'a urmărit cu mare atenție nu numai de către industriași și comercianți de ghete, ci și de către consumatori. Tratativele au continuat nu numai cu reprezentanții fabricilor din Ardeal și Banat, ci și cu ai fabricelor din București, dar

concentrarea planuită, deocamdată nu s'a putut realiza

și astfel au rezultat numai fuziunea fabricii „Renner“ din Cluj cu fabrica „Turul“ din Timișoara.

In urma fuziunei inițiate între cele două fabrici amintite, fabrica Renner se va grupa în două societăți, din care

o societate va avea fabrica de ghete,

iar alta fabrica de pielearie „Renner“, pentru că numai astfel se poate perfectua fuziunea cu „Turul“.

Fuziunea celor două fabrici de ghete va constitui

prima etapă a concentrării fabricelor de ghete,

care va avea menirea să contribuie la cartelizearea tuturor fabricelor de ghete din România.

Meghívó

a Fabrica de Zahăr din Tg. Mureș și Imprejurimi S. A. — Marosvásárhely és Vi-deke Cukorgyár Részvénys-társaság

1930. március 19én, déli 12 órakor Tg.-Mures—Marosvásárhely, a cukorgyár irodahelyiségében tartandó rendkívüli, közgyülésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és az 1928—29 üzletév zárszámadásának előterjesztése. 2. A felügyelő bizottság jelentése az igazgatóság által az 1928—29. évre felállított évi zárszámadás és a mérleg megvizsgálásáról; a mérleg megállapítása és a felmentvénny megadása az igazgatóság és felügyelő bizottság részére. 3. Határozat-hozatal a mutatkozó nyereség tárgyában.

Azon részvényesek, kik a közgyülésen személyesen vagy képviselőik által részt akarnak venni, az alapszabályok 18. §-a értelmében felhívatnak, hogy részvényeiket a le nem járt szelvénnyekkel együtt a közgyűlésre kitüzött határnapi előtt három nappal a társaság pénztáránál, vagy a Casa de Economie din Targul-Mures—Marosvásárhely Takarékpénztár Részvénnytársaságánál Marosvásárhelyt tegyék le.

Az igazgatóság
Mérlegszámla 1929. április 30.

Vagyón.

Gyári befektetés	57,595.736.07
Pénzkészlet	759.083.26
Gyártmányok	90,418.405.48
Üzemanyagok	18,427.828.56
Adósok	29,212.892.13
lej.	

Teher.

Részvénytőke	750.000
Tartalékalap	98,064.219.82
Réndk. tart.-alap	13,000.000
Értékesökkenési tartalékalap	24,986.135.86
Hitelezők	36,788.153.49
Kétes köv. tart.	810.072
Átmenet	18,878.663.84
lej.	

Nyereség. Áthozat 1928. április 30-i mérleg szerint 429.559.22 lej. 1928—29. évi nyereség 2,708.140.27 lej. Összesen 3,137.699.49 lej.

Veszteség és nyereségszámla 1929. április 30. Kiadások. Általános üzleti kiadások: Fizetések, költségek és kamatozás 17,761.222.45 lej. Adó és illeték 18,091.786.08 lej. Értékesökkenés 7,378.864.61 lej. Nyereség áthozat 1928 április 30-i mérleg szerint 429.559.22 lej. 1928—29. évi nyereség 2,708.140.27 lej. Összesen 3,137.699.49. Bevételek. Nyereségáthozat a mult évről 429.559.22 lej. Bruttó bevételek 45,940.013.41. lej. Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

A Felügyelőbizottság.

A luat ființă Institutul Ipotecar Transito

Conferințele dela Ministerul de Finanțe

Luni au avut loc la Ministerul de Finanțe diferite conferințe și întrevederi între d. Virgil Madgearu ministrul de finanțe și reprezentanții băncilor și ai societăților de asigurare, în vederea luării ultimelor hotărâri pentru înființarea Institutului de credit ipotecar transitoriu.

PARTICIPAREA SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE.

Tot luni după amiază a avut loc în continuare o conferință între d. V. Madgearu și directorii generali ai societăților de asigurare. Au participat dnii: I. I. Lapedatu reprezentând „Prima Ardeleană“ S. A. Cluj, M. Brancovici Societatea Agricolă, Sanielevici Societatea Generală, Romalo Societatea „Dacia-România“, și Em. Costinescu societatea „Națională“. D. ministrul Madgearu le-a arătat importanța nouului institut de credit ipotecar transitoriu și a făcut apel la societățile de asigurare să participe și ele atât la capitalul noului institut, cât și la piasarea obligațiunilor ce le va emite această instituție. Reprezentanții societăților de asigurare au promis că vor răspunde la apelul dsale și cu toată criza ce se resimte actualmente pe piață, vor căuta să subscrive diferența între capitalul subseris de marile bănci și suma de 100 milioane lei, la cât se va ridica capitalul noului institut. Deasemenea au promis că își vor da tot interesul și pentru plasarea obligațiunilor ce se vor emite.

CONFERINȚA BANCERILOR.

O altă conferință a avut loc între reprezentanții marilor bănci din Capitală și provincie și d. Radu Romanescu, șeful Serviciului Economic Finanțiar.

In urma discuțiilor din această conferință, s'a dat redactarea definitivă statutelor noului Institut de credit ipotecar transitoriu. Deasemenea s'a dat redactarea definitivă a proiectului de lege pentru înființarea institutului. După cum suntem informați, acest proiect de lege va prevedea că obligațiunile ce le emite Institutul ipotecar vor fi garantate de Stat, vor fi scutite de orice fel de impozit și vor purta o dobândă de 9 la sută pe an. Obligațiunile vor fi emise pe un termen fix de ani, ele putând fi prelungite, dacă necesitatea o va cere, pe un nou period de 3 ani. Deasemenea dacă consiliul de administrație va crede de cuvînt, se va putea hotărâ tragerea la sorți a unei părți din aceste obligațiuni cu un premiu ce se fixa la timp. Deoarece Statul va garanta atât

valoarea obligațiunilor cât și plata la timp a cuponului, s'a hotărât să se numească pe lângă acest institut și un comisar al guvernului, care va avea dreptul de veto cu privire la calitatea și valoarea creațelor ipotecare, ce le va prelua noul Institut de credit ipotecar, pentru ca Statul, să nu aibă nici un risc de pe urma acestor operațiuni.

PARTICIPAREA BANCILOR.

Odată redactate definitiv atât proiectul de lege, cât și statutul de funcționare al noului Institut de credit ipotecar transitoriu, reprezentanții băncilor din Capitală și Ardeal au întocmit definitiv și tabloul cu cota de participare a fiecărei bănci, după cum urmează: Banca Marmorosch Blank et Co., Banca de Credit Român, Banca Românească, Banca Chirsoveloni, Banca Comercială Română, Banca Comer-

cială Italiană și Societatea Banca Română

au subscris câte 8 jum. milioane lei, — Banca Centrală cooperativă a sub-

seris 7 milioane lei, — Banca Moldova și Banque Of Roumanie au subscris câte 5 milioane lei Banca Berkovitz a subscris 3½ milioane lei, — Banca Comerțului Craiova, Banca

Albina și Banca Ardeleană au subscris câte 3 milioane lei, — Boden Credit Anstalt, Societatea de Credit din Sibiu, Cassa Generală de Economie din Brașov,

au subscris câte 2 milioane lei, în total s'a subscris deci suma de 95 milioane lei, urmând ca restul de 5 milioane lei, pentru împlinirea capitalului social de 100 milioane lei, să-l subscrive cele 5 societăți de asigurare arătate mai sus, adică un milion lei fiecare societate.

A Timișiana Bank benyujtotta kényszeregyezségi kérelmét

A Timișiana Bank kérést adott be a kényszeregyezségi eljárás meginditására. A kényszeregyezségi feltételek a következők: A kifizetések, illetve visszafizetések 3—5 év alatt történnek és pedig olyképp, hogy mindenek, akik csak 3 éves moratóriumot engedélyeznek, betétiük 25 százalék erejéig elsőbbségi joggal birnak, mik a fennmaradó 75 százalé-

a három év eltelté után 3 százalékos kamattal téritik vissza. Akik az ötéves moratóriumot elfogadják, betétiük 75 százaléka után az első három évben 4 százalékot, a negyedik év után hat százalék kamatot kapnak. Az állam a fuziónalált pénzintézetnek egy tiz éves minimális kamattal számított (előreláthatólag 2 százalék) kölcsönt engedélyez.

Raționalizarea producției metalurgice în România

„Reșița“, „Titan-Nadrag-Calan“, „Industria Sârmei“ etc. se organizează pentru repartizarea producției metalurgice — „Continentală“ preia societatea „Socomet“

In Europa Centrală după cum se știe, s'a încheiat un cartel al fierului, în care urma să intre și uzinele „Reșița“ și cărora trebuie să li se fixeze o rază de acțiune și de plasare a producției.

Această cotă trebuia să fie cedată Reșiței de Uzinele Witkovitz.

Acum, în urmă, însă Witkovitz după intervenția cartelului amintit a anunțat că nu mai cedează Reșiței nici o parte din cota prevăzută pentru România. Față de această stare de lucruri, între uzinele metalurgice din țară au început tratative, care să ducă la un cartel metalurgic intern, cartel ce se chiamă, în nouile teorii economice, raționalizare.

Programul a și început să fie

pus în aplicare, printr-o regrupare. Astfel „Industria Sârmei“, una din cele mai puternice și mai bine organizate și conduse industrii din Ardeal a preluat fabrica de cu P. Kerchea.

Acum au loc tratativele între „Industria Sârmei“ și soc. „Titan, Nadrag-Calan“, pentru ca cea dintâi să nu mai fabrice sârmă laminată urmând ca acest produs să fie lăsat exclusiv uzinelor „Titan-Nadrag-Calan“.

In schimbul acestui aranjament „Industria Sârmei“ va primi unele avantajii pentru uzinele ce și-a instalat de curând la Brăila. In interesul unui aranjament figurau.

definitiv se fac sfertări spre a se cădea la înțelegere cu întreprinderea „Grivița“ și Frații Goldenberg. Dacă se va încheia această înțelegere, atunci întreprinderea urmează să și suspende, complet activitatea, restul metalurgiștilor acordându-i compensații.

După aranjarea acestor cheстиuni, activitatea industriei metalurgice va fi astfel reprezentată:

„Reșița“ va produce, în majoritate fier comercial și material de cale ferată în mod exclusiv.

„Titan-Nadrag-Calan“ va produce lame și sârmă laminată. „Industria Sârmei“ va produce articole de sârmă.

Fabricarea fierului de beton se va face de toate uzinele cu capacitate, în baza unor cote ce urmează a se stabili de comun acord.

„Kontinentala“ instituția cartelului din Europa Centrală va prelua societatea „Socomet“.

In baza acestui aranjament „Kontinentala“ va plăti, timp de 30 ani, în numerar, marfa produsă și furnizată de fabricile române, urmând ca creațele acestora să le încaseze contra unui comision.

Szoros zárlat egy aradi eziüstáru gyár ellen

Az aradi Victória takarékpénztár annak idején megvásárolta a Brandes-féle ezüstgyárat, amellyel szemben nagy követelései voltak. Később a gyárat eladt a pénzintézet egy háromtagú konzorciumnak 330.000 lejért. A gyár akkor az Aradi Ezüstmiüves Mühely nevet kapta és megkezdte működését. A konzorcium azonban nem tudott fizetni és a Viktória látta, hogy aligha juthat pénzéhez, elhatározta, hogy a birósághoz fordul. E héten a Viktória ügyvédje, végrehajtó kísérőben megjelent a gyárban, azt lezártă és lepecesételte. A gyár munkásainak a konzorcium nyolcvanezer leányi bérrel tartozik.

Amortizarea investițiilor

Instrucțiunile ministerului de finanțe

Ministerul de finanțe va trimite zilele acestea un ordin circular administratorilor finanțari din țară prin care li se va face cunoscut că instrucțiunile publicate în „Monitorul Oficial“ No. 37 din 15 Februarie a. e. se modifică la partea referitoare la investițiunile făcute în cursul anului (adaos la paragraful 83 aliniatul final) în sensul că se pot acorda aceste amortismente pe timpul dela data de când investițiunile complete terminate sunt utilizate cu întreprindere până la finele anului în al cărui bilanț

Inaugurarea palatului societăților de asigurare „Agricola” și „Adriatica”

Duminecă a avut loc inaugurarea noului palat al societăților de asigurare „Agricola” din București și „Adriatica” din Trieste, la care au luat parte cele mai proeminente personalități din cercurile economice ale Capitalei. Au participat: Ex. Sa Ministrul Italiei Preziosi, Cav. Lequio, Consilier de Legație; Comm. de Martino, atașat comercial. Am remarcat printre persoanele prezente pe dnii: C. Argetoianu, fost ministru, M. Manoilescu, fost sub-secretar de Stat, deputat, președintele Uniunii Camerilor de Comerț, Trancu Iași, fost ministru, Ion Lapedatu, dir. al Băncii Naționale, M. Oromolu, fost ministru, fost guvernator al Băncii Naționale, I. Cămărășescu, fost ministru, T. Orghidan, președintele Cam. de Comerț, M. Berceanu, fost ministru, D. Dobrescu, fost ministru, A. N. Ștefănescu, fost dir. general al Băncii Românești, dr. Rubinstein, dir. general al Băncii Chrissoveloni, M. Georgescu, Dir. General al Băncii Centrale a Tării Românești, I. C. Pilidi, director al Băncii Românești, G. Miliarești, mare industriaș, dr. Fildermann, avocat, Ing. Tiberiu Eremie, P. Antonescu, arhitect, K. Kun director al Societății „Fonciere” Budapesta, L. Osorovitz, Dir. al Societății „Adriatica” din Trieste, M. Sanielevici, Dir. General al Soc. de Asig. „Generală”, Al. Romalo, Dir. General al Soc. de Asig. „Dacia-România”, Em. Costinescu, Dir. General al Soc. de Asig. „Națională”, H. Rismont, Dir. General al Soc. de Asig. „Steaua României”, L. Kapralik, Director al Institutului Uniunea Bancară, Buc., Vermeș, Dir. General al Soc. de Asigurare „Britania”, Marcovici, Dir. General al Soc. de Asig. „Franco-Română”, Heilpern, Dir. al Băncii Comerciale Italiene și Române.

Ceremonia a început cu binecuvântarea noului palat de către preotul Staicu, care după oficierea slujbei a ținut o interesantă cuvântare asupra istoriei arhitecturii bisericesti în România. A urmat apoi d. prof. E. Brancovici, Director General al Societății „Agricola”, ținând o substanțială cuvântare, în care a relevat opera lui arhitect P. Antonescu și a antrep. Ing. Tiberiu Eremia, cunstructorii palatului. A mai relevat apoi vechea și

prieteneasca colaborare dintre societatea „Agricola” și renumita și puternica societate „Adriatica”

din Trieste, care lucrând de aproape un veac în Transilvania și-a lărgit acum sfera sa de activitate și în Vechiul Regat. Instalarea în comun a noului sediu din București con-

stitue o nouă dovdă a acestei colaborări prietenești. Dl Prof. E. Brancovici a mai scos în relief importanța industriei asigurării pentru progresul ţării și a încheiat adresând mulțumiri lui Director General al Soc. „Adriatica” Grand Uff, Dott. Arnoldo Frigessi di Rattalma, care urmărește de atât timp un deosebit interes și o deosebită simpatie desvoltării industriei asigurărilor în România. Au mai vorbit apoi președintele Consiliului de Direcție pentru România al Societății „Adriatica”, D. C. Argetoianu, care a arătat importanța mondială a acestei mari societăți de asigurare și valoarea ei colaborare cu „Agricola”, exprimând urările sale de prosperitate ambelor societăți. Dl Director General Grand Uff, Dott. Arnoldo Frigessi di Rattalma a salutat pe cei prezenti în numele Directorului General al Societății „Adriatica”, într-o cuvântare rostită în limba italiană, prin care a arătat

ferma voință a societății „Adriatica” de a contribui în colaborare cu societățile românești de asigurare la răspândirea ideierii de prevedere în România și să exprime convincerea că strânsale relațiuni politice darorite rudeniei de sânge dintre poporul român și cel italian vor da rezultatele cele mai frumoase și pe tărâmul economic.

Dl Orghidan, președintele Camerei de Comerț s'a exprimat în termen călduros salutând cu bucurie colaborarea societății „Adriatica” cu societă-

tile de asigurare românești, urându-le prosperitate înfloritoare.

In sfârșit d. advocat Sgr-deanu Anghelescu, în numele funcționarilor societății „Agricola” scoate în evidență contribuția adusă de Dl Dir. General Brancovici în desvoltarea asigurărilor în România, mulțumind de asemenea Dlu Director General Uff. Dott. Arnoldo Frigessi di Rattalma pentru interesul și sprijinul acordat în totdeauna industriei asigurărilor în România.

După festivitatea din nou palat a avut loc un banchet la Hotel Athénée Palace, la care au lăsat parte cele mai distinse personalități în frunte cu Dl Ministrul Madgearu și Excelența Sa Ministrul Italiei Preziosi. În timpul banchetului s'a rostit de asemenei cuvântări de către Dl Alexandru N. Ștefănescu, vice-președinte al Consiliului soc. „Agricola” și de Dl Dir. General Grand Uff. Dott. Arnoldo Frigessi di Rattalma, în care s'a arătat din nou

relațiunile prietenești dintre „Agricola” și Adriatica,

precum și rezultatele colaborării din ce în ce mai strânsă dintre Italia și România pe tărâmul economic, în aplauzele unanime ale celor prezenți.

La Societatea Adriatica a avut loc ședința constitutivă a consiliului de direcție pentru România, al acestei societăți căruia aparțin Dl C. Argetoianu, președinte, Dl M. Manoilescu, vice-președinte și între alții dnii Cămărășescu, Oromolu și Rubinstein.

A kolozsvári árutőzsde április 1-én megkezdő működését

Erdélyból 102 egyéni és társas cég iratkozott be eddig tagul a kolozsvári árutőzsdére, mely március 23-án tartja alakuló közgyülését

A kolozsvári áru- és érték-tőzsde szervezési munkálatai haladnak előre.

Elsőnek az árutőzsde kezdi meg aktivitását és az intermár bizottság elnöke Romanovici Grigore március 23-ra a kereskedelmi és iparkamará székházába össze is hívta az alakuló közgyülést.

Az alakuló közgyülés a szokásos formalitások elintézése után megalítja a tőzsdeegyesületet, megválasztja az árutőzsde elnökét és alelnökét, le-

tárgyalja az alapszabályokat, megválasztja a tőzsdetanács tizenegy tagját és az árutőzsde mellett működő választott biróság tiz tagját.

Erdély nagyobb városaiban feszült figyelemmel kísérlik a kolozsvári tőzsde megalakulását és reménykedve várják működésének megkezdését. Marosvásárhely, Nagyenyed, Nagyszeben, Kolozsvár, Nagyvárad, Dés, Torda és Balázsfalva

leg jelentősebb egyéni és

DIANA sós borszesz, vezérképviselet „GEA” KRAYER. Főterakat Balkán Impex, TIMIŞOARA.

társas cégei iratkoztak be eddig tagul a kolozsvári árutőzsdére, melynek taglétszáma eddig 102.

Az ismertebb cégek közül Kolozsvárról tagokul iratkoztak be a Renner Testvérek és Társai Bőrgyára Rt., a Sodronyipar Rt., a Kalotaszegi Erdélyipar Rt., Szakács Kálmán és Pascu Valér füszernagykereskedők, Szabó Jenő és Biró Andor teztilnagykereskedők, az Albina malom, Heller Sámuel gabonagykereskedő és mások.

Balázsfalváról tagokul iratkoztak be a Patria Bank, Mencl Jakab szeszgyáros, Negrușiu agrár mérnök.

Nagyszebenből Jack Löwi nagykereskedő és a „Lica” sajtgyár.

Gyulaféhérvárról a Johanna gőzmalom, Enyedről az Erdélyhegyaljai Bortermelők Szövetkezet. Désről a petróleumgyár és a műmalom, Tordáról a Torda-Élesdi Mészeggető Rt., Nagyváradról Diósi Ignác és Fia Lajos Fatermelő Rt.

Marosvásárhelyről a Marosvásárhely és Vidéke Cukorgyár Rt., Bürger Albert sörgyára és iparvállalatai, Brassóból Hessheimer füszernagykereskedő és a Brassói Általános Takarékpénztár Rt.

Ezek a közismertebb cégek, de igen sok kisebb egyéni cég is, állatexportörök, gabonakereskedők iratkoztak be tagokul a kolozsvári árutőzsdére, amely a nagy érdeklődésből következtetve a legjobb kilátások mellett április előjén ténylegesen megkezdi működését.

Új rendszer készül a romániai gabona értékesítésére

A földmivelésügyi miniszter elnöklete alatt újabb fontos megbeszélés volt a pénzügyminiszteriumban. Raducanu muncaügyi miniszter, Manoilescu volt pénzügyminiszter; Ene, az iparügyi miniszterium vezér titkára, Mandru, a mezőgazdasági kamarák országos szövetségének az elnöke, Mladenatu, továbbá Micleșeu, a CFR vezérigazgatóságának delegátusa a román termények értékesítése érdekében azt a határozatot hozták, hogy nagy állam gabonaraktákat állítanak fel, amely a termelőktől átvett gabonakeresleteket kinestári bonokkal fizeti ki. Ezek a kinestári bonok az állammal szemben mint valutáris fizetőszék köz használhatók fel szükség esetén. Az értekezlet meghívást adott Manoilescu volt pénzügyminiszternek, hogy a gabonaértékesítés új rendjére, az állami gabonaraktárok felállítására és a kinestári bonok használatára vonatkozólag rövid időn belül dolgozza ki a parlament elé terjesztendő törvénytervezetet.

A nagyváradi Egyesült Bank és Takarékpénztár szép eredménnyel zárta le mult üzletévét

A nagyváradi Egyesült Bank és Takarékpénztár Rt., Erdélynek és a Bánságnak egyik tekintélyes pénzintézetéte most teszi közzé 1929. évi zárszámadásait, amelyek az intézet kitüntető prosperitásáról és a legnagyobb bizalomra méltó mobilitásáról teszik bizonyásot. A pénzintézet 60 millió lej alaptöke mellett a latenciákon kívül több mint kilenemilliós lej nyílt tartalék alappal rendelkezik és ha tekintetbe vesszük a banknak Nagyvárad legszebb helyén levő tekintélyes értékű ingatlanait, az Egyesült Bank és Takarékpénztár vagyona olyan értéket képvisel, amely könnyen érhetővé teszi az intézet iránt megnyilvánuló osztatlan bizalmat.

Ez a bizalom különben megnyilvánult az intézet iránt, a Nemzeti Bank részéről is, amely az elmulattatott évben 15 millió 799.827 lej értékű váltót visszaleszámitotta. A reescort valamely pénzintézetnél minden különösen figyelemremeltő, mert a bank kihelyezésének realitására és bonitására vet fényt. Hozzájárul ehhez az Egyesült Bank és Takarékpénztárnál az a kedvező körülmeny is, hogy betállománya évről-évre emelkedik és az elmulattatott üzletében már a 164 millió lejt meghaladta.

Váltótárcában 91 millió 829.350 lej, folyószámlán pedig 153 millió 72.614 lej, tehát összesen 244 millió 901.964 lej erejéig állott rendelkezésre ügyfeleinek, ami azt jelenti, hogy a gazdasági élet jogos hiteligenyinek lehető kielégítését szem előtt tartotta. A reális és szakszerű üzletvezetés eredménye a 14 millió 265.731 lej

tiszta nyereség, amelyhez az elmulattatott 132.699 lejt hoztak át. A tiszta haszonból a kétes követelések tartalékára 3 millió 200.000 lejt fordítottak, mik a felosztásra váró tiszta nyereség igy is 11 millió 198.430 lej.

A mérleg minden tétele és az elérte eredmény az Egyesült Bank és Takarékpénztárnál különösen a nyugati országrészen való fontos misszióját igazolja és azt, hogy a bank tekintélye, üzleti köre állandónan nagyobb lendülettel növekszik, ami elsősorban dr. Popper Ákos vezérigazgató érdeme, akinek a gesztionban való körültekintése és a közigazdasági életben való széles látókörű ismerete az intézet iránt minden oldalról megnyilvánult bizalom alapköve. Popper Ákos mellett kitüntetett tisztselői kar működik.

Dr. Popper Ákos vezérigazgató kitüntetett segítő társakkal rendelkezik Seitan és dr. Kertész igazgatók személyében, akik kitüntetett elmeleti és gyakorlati felkészültséggel minden tekintetben méltó vezetői az Egyesült Bank és Takarékpénztárnak.

Az Egyesült Bank és Takarékpénztár részben megnyövekedett forgalmára, részben pedig a közönség kényelmére való tekintettel forgalmi termét március 17-től, hétfőtől kezdve székházának első emeletéről a Bémer-térre néző tágas földszinti helyiségebe helyezi át és ez az új forgalmi terem izlases berendezésével, kényelmes és a gyakorlati célnak megfelelő beosztásával Nagyvárad egyik látványossága. A pénzintézet március 26-án délelőtt fél 12 órakor tartja megrendkívüli közgyűlését.

Băncile Unite din Oradea, au realizat un frumos rezultat

Una dintre cele mai importante instituții financiare ale Banatului „Băncile Unite“ din Oradea, în bilanțul din anul 1929, își evidențiază complet continuarea desvoltării, justificându-și prosperitatea.

Institutul, cu un capital de 60 milioane și rezerve de peste 90 milioane, evidențiază un profit net de 14.267.731 lei.

La portofoliul cambiilor evidențiază 91.829.350 lei, iar în cont

current 153.072.614 lei, deci în total 244.901.964 lei au stat la dispoziția clientilor. Din profit fondul creanțelor dubioase s-a dostat cu 3.200.000 lei, rămânând 11.198.430 lei pentru distribuire.

Frumosul rezultat se datorează dlui Acos Popper, directorul general al institutului, care cu chibzuință și priceperea sa a contribuit foarte mult la desvoltarea institutului.

Ünnepélyesen felavatták az Adria és az Agricola Biztosító Társaságok bukaresti palotáját

Vasárnap avatták fel ünnepélyes keretek között a trieszti Adriai és a bukaresti Agricola biztosító társaságok bukaresti nagy palotáját. Az ünnepélyes felavatáson a főváros minden jelentősebb gazdasági és politikai tényezője jelen volt, ugyszintén a külföldi körvetségek képviselői is.

A palota felavatását Staicu görögkeleti lelkész végezte, nagy segédlettel, majd a szentélytől a székházban elhelyezte a körülbelül 100.000 pengő értékű díjakat. Az ünnepélyes felavatáson a főváros minden jelentősebb gazdasági és politikai tényezője jelen volt, ugyszintén a külföldi körvetségek képviselői is.

az Agricola és a trieszti Adriai Biztosító között fennáll. Az Adriai részéről Grand Uff. Dott. Arnold Frigesi di Rattalma vezérigazgató szólalt fel, ezenkívül C. Argetoianu, és Orghidán, a kereskedelmi és iparkamara elnöke méltatták a palota felépítőinek érdemeit.

A felavatás után a Hotel Athénée Palaceban bankett volt, ahol Madgearu miniszter is megjelent, ugyszintén Preziosi, olasz meghatalmazott miniszter és még számos előkelő.

Citiți „Lemnul“

KÖZGYÜLÉSI MEGHIVO

Az „EGYESÜLT BANK ÉS TAKARÉKPÉNZTAR RÉSZVÉNYTARSASÁG“ nagyváradi bejegyzett cég 1930. évi március hó 26-án délelőtt fél 12 órakor tartja saját üzleti helyiségében (Piața Regina Maria No. 4.)

RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉT,

amelyre a t. részvényesek azzal hivatnak meg, hogy a közgyülesen csak oly részvénnyel lehet jogokat gyakorolni, amely a közgyület megelőző nap déli 12 órájáig az intézet pénzfáranál, vagy pedig a Pincas Marcus & Co. bukaresti tégnci (Str. Luterana No. 6) letétetett.

Egyesült Bank és Takarékpénztár Rt. Oradea, 1929. évi zárszámadásai

Vagyón

Készpénzkészlet és idegen pénznemek	— — —	11.50.240
A-vista követelések bankoknál	— — —	16.540.237
Váltótárca	— — —	91.827.350
Folyószámla adósok	— — —	153.072.614
Törlesztéses jelz. kölcsön fontban	— — —	
Allampapirok és részvényrédekeltés	— — —	
Ingatlán: Infézeti ház központban és Margittán	2	
Bérházak: Reg. Maria-tér 2, 6, Vlahuța-u. 1 és 3		
Berendezés: Központban és Margittán	— — —	
Nyugdíjalap értékpapirjal	— — —	
Incassó váltók	— — —	
Meghitelezési és kezességi adósok	— — —	
Letétek	— — —	

MÉRLEG-SZÁMLA 1929 December 31.

Teher

Alaptöke	— — — — — — — — — —	60.000.000
Tartalékok*	— — — — — — — — — —	9.000.000
Reismann Mór-alap	— — — — — — — — — —	100.000
Kétes követelések tartaléka	— — — — — — — — — —	
Nyugdíjalap**	— — — — — — — — — —	
Kifizetetlen osztalékok	— — — — — — — — — —	
Betétek könyeckrére és folyószámlán	— — — — — — — — — —	
Visszeszámított váltók Bancanatnál	— — — — — — — — — —	
Hitelezők	— — — — — — — — — —	
Cedált törlesztéses jelzélogkölcsön fontban	— — — — — — — — — —	
Átmeneti tételek	— — — — — — — — — —	
Incassó engedmények	— — — — — — — — — —	8.197.041
Meghitelezési és kezességi hitelezők	— — — — — — — — — —	4.722.778
Értékpapír letevők	— — — — — — — — — —	67.844.081
Tiszta nyereség:		
Áthozat mult évről	— — — — — — — — — —	132.699
Ez idei tiszta nyereség	— — — — — — — — — —	14.265.731
Ebből kétes köv. tart.	— — — — — — — — — —	3.200.000
• Ez évi hozzájárulással	10.000.000	Lei
• • • • • 2.829.872	Lei	
		290.352.457

Tartozik

NYERESÉG ÉS VESZTESÉG-SZÁMLA 1929 December 31.

Követel

Uzleti költségek, fizetések, adók stb.	— — —	7.876.805
Leírás: Kétes követelések tartalékára	— — —	3.200.000
Tiszta nyereség:		
Áthozat a mult évről	— — — — — — — — — —	132.699
Ez idei nyereség	— — — — — — — — — —	11.198.430
		22.275.235

Dr. Popper Ákos, vezérigazgató

FELÜGYELŐ BIZOTTSA G:

Dr. Thury Kálmán

M. Mizrahy, könyvszakértő,

Dr. Sarkady L.

Vály Géza

Könyvelésért:

Kertész Márton, igazgató
könyvszakértő

MÉRLEG FIGYELŐ

Harminchét milliárdos forgalmat bonyolított le az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T., melynek betétállománya meghaladja az 1 milliárd Leit

A bank aktivái 1 év alatt 50%-al, a betétállomány 42,5%-al szaporodott — Mult évi 12,5 millió Leitel szemben 20 millió Lei tiszta nyereséget mutat ki az intézet — A közgyülésen az alaptőkének 100 millió lejre való felemelését javasolja az igazgatóság — Nagykárolyban a Kereskedelmi és Iparbank beolvasztásával új fiókot létesít az Erdélyi Bank

A Hargitay Bertalan vezérigazgató vezetése alatt álló Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. 1929. évi mérlegét lapunk mai számában tesszük közzé. A közvélemény az utolsó 3 év alatt, ami óta a bank élére új vezetőség állott, hozzászokott ennek, a most már országos viszonylatban is tekintélyes szerepet betöltő pénzintézetnek állandó, gyors ütemű fejlődéséhez. Azonban az az egész szakaszának és szinte példa nélküli álló előugrás, amelyet a bank most közzétett mérlegadatai tanúsítanak, bizonyára meg a pénzügyi körök is meglepí.

Szembeötlő első sorban a betétállománynak 719 millió lejről 1.024 millió lejre való emelkedése,

mert hiszen fővárosi nagy bankjaink mérlegei sem számlanak be évi 300 millió lejt meghaladó olyan betétemelkedésről, amely, — mint az Erdélyi banknál történt, — kizárálag a betevő közönségnek tökefeleslegéit és tényleges megtakarításait tartalmazza. Ez a rohamos emelkedés legbeszédebb bizonyítéka annak a nagy bizalomnak, amely az intézettel szemben a betétesek körében megnyilvánul. Ez a bizalom, annál értékesebb, mert tudván levőleg az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. a betétkamat százalek megállapításánál, — bár ügyfeleivel szemben minden méltányos, — óvatosan kerüli a tulzsákat, hiszen éppen azért tud a hitelnyújtásoknál méltányos kamatokat megállapítani, mert a banknál elhelyezett betétek után, — a biztonság tudatánál fogva, — a betétesek kisebb kamatozásokkal is megelégszenek.

Az aktivák 50 százalékos gyarapodása

Impozáns a bank 1,2 milliárd összeget meghaladó kihelyezési állományából az 541 millió lejt meghaladó váltótárcája és a három kategóriába osztott folyószámlai adósok tétele, melyek 479 millió lejre rugnak. A bank elővigyázatos üzletvitelét tanúsítja a cca 160 millió lej összegű készpénz mobilitás, mely a saját alaptőkjének két szervesét teszi.

A mérleg aktivái 50 százalékos gyarapodást mutatnak az előző évi mérleggel szemben és már meghaladják az 1,2 milliárd lejt.

Az intézet az 1929. évben 37 milliárd lejt forgalmazott,

vagyis az ország bankjegy forgalmának kb. dujláját.

A megnövekedett üzletállományhoz képest az intézet az 1928. évi 12,5 millió lejes tiszta nyereséggel szemben

20 millio lejt meghaladó tiszta nyereséget mutat ki, amelynek kb. fele tartalékolások után a bank belső erejének további növelésére fog felhasználni, tiszttiselő nyugdíjintézetét pedig 2 millió 500 ezer lej összeggel alapozza meg. **A bruttó nyereség 28 millióról 38 millió lejre emelkedett.** Ezek szerint tehát a bruttó nyereség az alaptőke 47,5 százalékának, a nettó nyereség pedig az alaptőke 25 százalékának felel meg.

Tőkeemelés és új fiókfelállítás

Az igazgatóság a közgyülésnek javaslatot fog tenni az eddig osztaléknak emelésére vonatkozólag. Ugyanelek az ezévi közgyülés tárgysorozatára tütéztet ki

az alaptőkének 80 millió lejről 100 millió lejre való felemelése,

hogy ezáltal a saját tőkék, a bankra kezelés céljából bizott idegen tőkékkel összhangba hozzanak.

Minthogy a betétállomány rohamos emelkedése minden jogos hiteligény kielégítését lehetővé tette, a bank sem bel földön, sem külföldön nem vett hiteleket igénybe, esupán a Banca Naționala a României által a bank megnövekedett kereteihez és fokozott bonitásához mérten az év folyamán lényegesen felemelt visszleszámitlasi hitelkeretének egy részét vette igénybe, főleg azért, hogy ezáltal is dokumentálja azokat a kellemes kapcsolatokat, amelyek az állami jegybankhoz fűzik.

Az igazgatósági jelentés az aradi, brasovi, oradeai, sibiu, timisoarai, tg.-muresi és turdai fiókok eredményes működéséről számol be, minthogy

köztudomásu, hogy

a fiókok működési helyükön mindenütt fontos közgazdasági szerepkört töltenek be.

A március 27-én délután 5 órakor megtartandó közgyüle-

A Magyar Általános Hitelbank mérlege

A Magyar Általános Hitelbank Budapesten megállapította az intézet mérlegadatait. Az igazgatóság a mérlegmegállapító ülésről a következő jelenést adta ki:

„A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága folyó hó 6-án tartott ülésében megállapította az 1929. üzletév mérlegét, mely 7,496.453 P 12 f tiszta nyereséggel zárul az 1928. évi 7,446.928 P 64 f-rel szemben. Az igazgatóság elhatározta, hogy a folyó hó 19-ére egybehívott rendes közgyülés előt az a javaslatot fogja terjeszteni, hogy 1929. évi osztalék fejében, ugyanugy mint tavaly,

részvényenként 5 és fél pengő, összesen tehát 4 millió 554.000 pengő kerüljön kifizetésre

továbbá, hogy a rendes tartalékalap növelésére 800.000 P. az értékesökkenési tartalékalap erősítésére 200.000 P. a vállalati nyugdíjpénztár javadalmazására 300.000 P. a nyugdíjazott alkalmazottak nyugdíjalapja javára 350.000 P. tiszttiselő jutalmazásokra 850 ezer P. és az alkalmazottak járási alapja javadalmazására 50 ezer P. fordítassék.

A mérlegszámla főbb adatai

A Casa Noastră Kereskedelmi és Iparbank rt. eredményes mérlege

Északrománia legnagyobb román intézete szolid bankpolitikájával segíti elő a piac konszolidációját

Északrománia legnagyobb román pénzintézete, a Casa Noastră Kereskedelmi és Iparbank Rt. Szatmár, lapunkban is közölt mérlege szerint eredményes üzletévről számol be. Az intézetnek nagybányai, maramarosszigeti, érmihályfalvi és nagykárolyi fiókjain kívül az Unió-vagongyárnál és a Vasbchozatali Rt.-nál van majoritásos érdekeltsége. Mindkét vállalat kitüntően meg van alapozva és különösen az Unió vagongyár vállhatik diszrére az intézet ipari érdekeltségének.

Az intézet 50 millió lejt alaptőke és 23,400.000 lejt tartaléktők mellett, 15,136.278 lejt tiszta nyereséget ért el az 1928. évben, ezenkívül

sen fog beolvasztatni a bank által eddig is affiliált Nagykárolyi Kereskedelmi és Iparbank Rt., amely intézet a jövőben mint az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. nagykárolyi fiókja fogja működését ki-fejteni.

a következők: az adósok összege 192.6 millió pengőről 199.1 millió pengőre, a váltótárcsa 101.6 millió pengőről 106.5 millió pengőre emelkedett.

A takaré- és folyószámlabetétek 24,1 millió pengő szaporulatot tüntetnek fel, miközött az egyéb hitelezők összege 21,6 millió pengővel szemben 457,8 millió pengőt mutat. Az intézet kezelésére bizott idégen tőkék összege 1929. december 31-én 346 millió pengőre emelkedett.

A mérlegszámla főösszege az előző évi 443,9 millió pengővel szemben 457,8 millió pengőt mutat, a forgalom a főkönyv egyik oldalán az 1928. évi 22,431 millió pengőről 25,460 millió pengőre növekedett."

Ezekben a számadatokban nem foglaltatnak benn a Hitelbank külföldi fiókjainak állományai, így természetesen a Romániában levő brassói, nagyváradi és temesvári fiókok sem. A Hitelbank ezen három fiókja is nagyon szép eredménnyel zárta a mult évet annak ellenére, hogy Erdélyben általanosságban rosszak a viszonyok és hogy a Hitelbank fiókjai éppen ezért a legovatosabb üzletpolitikát folytatnak.

A mérlegszámla főbb adatai

jelentős mértékben gyarapította a különböző tartályokat.

A Casa Noastră betétállománya 177,315.117 lej reprezentál, 66,515.965 lej az egyéb idégen tőkék összege, miközött a Banca Natională és a Credit Industrial, valamint külföldi valutában elvezetett visszleszámlatok összege 81,494.987 lejt tesznek ki. Az intézet mobilitását a 76,316.914 lejt kifejező készpénzkészlet és azonnal esedékes követelések igazolják.

A kihelyezések 164,866.131 lejt reprezentálnak a váltótárcánál, a folyószámla adósok pedig 147,030.522 lejjel szerepelnek.

A mérleg rentabilitását nagymértékben emeli az, hogy az ingatlanok alig 2,208.000 lejjel vannak felvéve és az intézet érdekköréhez tartozó vállalatok részvényei is a tényleges értéket meg sem közelítő értékből szerepeltek.

A mérleg általában a Casa Noastră ujabbfejlődéséről tesz bizonysságot, ami dr. Pop Octavian vezérigazgató és ifj. Reiter Móricz igazgatók eredményes és szakavatott bankpolitikájának tudható be elsősorban.

Ne fogadjon el más!
Gladys cipőkrém
a legjobb!

Kedvező üzleteredményről és fejlődésről számol be a Fonciera Biztosító Társaság 1929 évi mérlege

A Fonciera és az Agricola fuzióját valószínüleg áprilisban perfektuálják

Az erdélyi biztosító társaságok között ugy megalapozott-ságban, mint bonitásban első helyen áll a Fonciera Általános Biztosító Részvénytársaság. Az intézet 1929. évi mérlege a társaság további kedvező üzleti fejlődéséről és vagyonosodásáról számol be. A mérleg aktiv oldalán a mobil-tőkék és diszponibil bankbetétek összege az előző évi 30, millió 732.056 lejről **33,906.792 lejre emelkedett**, vagyis a rendelkezésre álló szaporulat készpénzben meghaladja a hárommillió lejt. Az elmult évben a Fonciera több ingatlant vásárolt, amely ingatlanok a mérlegben cca 9 millió lej szaporulatot jegyeznek, ugy, hogy az előző évi 7,119.960 lejről 16 millió 039.960 lejre növekedett a társaság mérlegszerinti ingatlan vagvona.

Az intézet mult évi üzlet-eredményének egy részét saját tartalékainak növelésére fordította. Az 1928. évi 43 millió 590.358 lejt kitevő összeggel szemben saját tartalékok tőkéi 1929-ben már **46,704.824 lejt** reprezentálnak. A gondos tartalékolás ellenére

a társaság több mint ötven százalékkal nagyobb nyereséget mutat ki, mint az előző évben.

Az 1929. év tiszta nyeresége 1,528.886 lej, az előző évi 1 millió 072.918 lejjel szemben. A nyereség-veszteség számla adatai szerint a kifizetett károk összege 29,829.060 lejt tett ki, az 1928. évi 33,494.654 lejjel

szemben.

Amint értesülünk, a Fonciéra és az Agricola fuziója — amelyről annakidején elsőnek számoltunk be — rövidesen perfektuálásra kerül. A fuzió következtében egy olyan biztosító társaság jön létre, amelynek

50 millió lej lesz az alaptőkéje és több mint 200 millió lejt fognak reprezentálni a tartaléktőkék.

Az új fuziónált társaságra jelentős szerep vár a belföldi biztosító piacon. A két előkelő társaság eddig is szolid alapon működött és ennek köszönhette fejlődését, a fuzió által azonban olyan tőke és működési bázist nyer a két intézet, amely az eddigi üzleti lehetőségeket kiszélesíti és intenzívbebbé teszi. Amint annakidején már ismertettük uly a Fonciera, mint az Agricola szoros érdekközösségenben áll Európa egyik legnagyobb intézetével az **Az Adria Biztosító Társulattal**, ezenkívül a budapesti „Fonciere“ Biztosítóval is — és a fuzió a racionalizálás elvének gyakorlati megvalósítását jelenti. A fuzió — amelynek részleteire még visszatérünk — előreláthatólag már április első feleben létrejön és ettől kezdve a két intézet egységes vezetés alá kerül.

Az imperiumváltozás után alakult Fonciera Általános Biztosító Társaság jelentős fejlődése Lampel Marcell és

Demian Anastasiu ügyvezető igazgatók érdemének és har- mónikus együttműködésének

tudható be, akiknek szolid és előrelátó üzletpolitikája tette lehetővé az intézet fejlődését.

A Szászvárosi Takarékpénztár Rt. mérlege

A kisebb intézetek sorában szolid üzletviteléről közismert Szászvárosi Takarékpénztár Rt., amely március 23-án tartja meg saját helyiségeiben LVII rendes évi közgyűlését. Az intézet egymillió lej részvénytőke és 971.427 lej tarta lékok mellett 486.740 lej tiszta nyereséget mutat ki, ami az alaptőkének majdnem 50 száz-

zalékát teszi ki. Az intézet közel 17 millió lej betétet kezel, mikor ugyanilyen összegű a tárcaaváltók által történt kihelyezés, a folyószámla adósok cca 1,300.000 lejjel szerepelnek. Az intézet élén **Bocz** Soma ügyvezető igazgató áll, az igazgatóság elnöke dr. Székely Ferencz.

A Tordai Üveggyár mérlege a vállalat kitünnő prosperitását igazolja

A Banca Centralának a Gyéresi Sodronyiparón kívül legjobban megalapozott modern üzemű ipari érdekeltsége a Tordai Áveggyár Rt. A vállalat lapunkban is közzétetett mérlegében ujabb fejlődésről és üzemi rentabilitásról számol be. A 14 millió lejes alaptőke mellett

a vállalat 33 milliót meg-
haladó tartalékokkal ren-
delkezik

és a tartalékok további növelése mellett az 1929. évre 2 millió 595.829 lej tiszta nyereséget mutat ki. A vállalat teljes befolyásolása, üzemi felszerelelse és áruraktára közel 44 millió lejjel szerepel a mérlegben annak ellenére, hogy

a felértékelés a tényleges értékek alatt történtek.

Kész és félkész gyártmányainak áruraktára 14 és félmilliót reprezentál, mikor árukihelyezései 26,232.893 lejt repre-

zentálnak. Az aktivák végösszszáma 91,463.093 lej.

A vállalat kereskedelmi irányítása **Trif Jacob** ügyvezető igazgató, a technikai vezetés **Gr. Bozdog** mérnök igazgatóságában van.

A cluji „Fonciera“ S. A. biztosító intézet a dési izraelita hitközségnek 2.2 mil ió lejt kulturális célokra fordítandó kölcsönt adott.

Pyram-Pasta tubusban
fényesít és festi a leg-
kényesebb cipőket
„LEDA” Timișoara.
Autókkal, bőröket, tömeg-
árut legjobban a „LEDA”
vegyészeti gyár által ké-
szített „CELLO EDIN”

Kérjen ajánlatot. „**LEDA**“
fabrica de prod. chimice s. a.
TIMISOARA

**„Fonciera“ Societate Anonimă de Asigurare Generală
„Fonciera“ Altalános Biztosító Részvénytársaság**

Activă Aktiva	Contul Bilanț pro 1929. Mérleg-számla az 1929. évre	Pasiva Passziva
1. Numerar in cassa și la bănci — Készpénz és bankbetét	33.906.792—	10.000.000—
2. Imobile — Ingălanok	16.039.960—	583.719·20
3. Imprumuturi ipotecare — Jelzálogköcsönök	3.483.237·	1.800.000—
4. Cambii — Váltók	927.852—	200.000—
5. Efecte — Értékpapirok	4.827.511·90	1.160.305·60
6. Imprumuturi pe polițe de asigurare asupra vietii — Kölcsönök életkötvényekre	5.871.315—	
7. Reprezentanțe — Képviselőségek	27.392.226—	
8. Societăți de asigurare debitoare — Biztosító társaságok	2.391.012—	
9. Societăți de reasigurare debitoare — Viszontbiztosító társaságok	3.873.938·29	
10. Depositul rezervelor de prime la soc. reasigurătoare — Dijitartalék letét a vizontbiztosítóknál	2.506.639·65	
11. Diversi debitori — Különféle adósok	2.646.926·16	
	103.867.410—	
1. Capital social — Részvénytőke	10.000.000—
2. Fondul de rezervă statutar — Tartalékalap	583.719·20
3. Fondul de rezervă special — Külön tartalékalap	1.800.000—
4. Rezerva creație dubioase — Kétes követelések tartaléka	200.000—
5. Fondul pensiuni — Nyugdíj alap
6. Rezerve de prime din partea proprie : — Dijitartalékok a viszont-biztosítók részének levonása után :		
a) Ramurile element. — Elemi ágazatok	7.141.899—	
b) Ramura Viață — Élet ágazat	22.286.216·74	29.428.115·74
7. Rezerve de daune din partea proprii : — Kártarta ékok a viszon.biztosítók rész-nek levonása után :		
a) Ramérile element. — Elemi ágazatok	2.743.684—	
b) Ramura Viață — Élet ágazat	690.000—	3.433.684—
8. Societăți de asigurare creditoare — Biztosító társaságok	1.649.364—
9. Societăți de reasigurare creditoare — Viszontbiztosító társaságok	3.254.605·59
10. Depozitul rezervelor de prime al reasiguratorilor — Viszontbiztosítók dijitetartalék letétje	49.686.674·06
11. Diversi creditori — Különféle hitelezők	923.376·19
12. Dividende nereidicate — Fel nem vett osztalékok	3.055—
13. Profit reportat din anul 1928. — Nyereség áthozat az 1928. évről	216.622·08
14. Profit pe anul 1929. — Nyereség az 1929. évbén	1.745.510·62
	1.528.888·5	
		103.867.410—

Cluj, la 31 Decembrie 1929.
Cluj, 1929 decembre 31.

Consiliul de Administrație. Igazgatóság.

Comitetul de Censorie Felügyelő bizottság.

BILANȚURI NOUİ

Banca Ardeleană a înregistrat la cifra de afaceri 37 miliarde

La depunerile institutului sunt peste un miliard — Banca intr'un an și-a sporit activele cu 50%, iar depunerile cu 42.5% — La profitul net evidențiază 20 milioane pe 1929 față de profitul net de 12.5 milioane din anul 1928 — Adunarea generală convocată va avea să decidă urcarea capitalului la 100 milioane — Fuzionând cu Banca de Industrie și Comerț din Carei, institutul își înființează o nouă filială

Banca Ardeleană de sub conducerea lui Bartolomei Haragitay în bilanțul publicat în ziarul nostru, își evidențiază continuarea uriașei dezvoltării ce a întreprins.

Opinia publică, de altfel să obișnuiește, să înregistreze continua dezvoltare uriașă rapidă, pe care Banca Ardeleană o evidențiază de trei ani încoace, de când a primit o nouă conducere, sub a cărei egidă a devenit un mare institut finanțier, cu important rol pentru întreaga țară. Dar pozițiile, care se evidențiază în actualul bilanț, desigur vor provoca surpriză și în cureauile financiare, cu progresul uriaș ce înregistrează și din care reiese, că

poziția depunerilor s'a urcat dela 719 milioane la 1,024.000 lei,

când nici băncile din Capitală nu prea au anual urcări mai mari de 300 milioane la această poziție.

Uriașa urcare a poziției depunerilor ne servește cea mai eclatantă dovadă despre încredere, de care se bucură institutul din partea publicului. Încrederea aceasta este cu atât mai prețioasă, cu cât se știe, că Banca Ardeleană, deși este servabilă față de clientela ei, evită să acorde dobânzi exagerate după depuneri și din acest motiv are posibilitatea, ca să ofere și credite convenabile. Dar deponenții, după cum se știe, mai mult preferă dobânzi mai reduse sigure, decât riscurile eventuale.

SPORIREA ACTIVE-LOR BANCII.

Banca, din creditele acordate în sumă de 1.2 miliarde, are la portofoliul cambiilor 541 milioane, iar la debitorii în cont-curent repartizați în trei categorii, sunt 479 milioane.

Politica binechibzuită și precaută pe care o exercită aducea conduceră băncii, se evidențiază foarte elatant și prin poziția, care la numerar în casă înregistrează un capital mobil de cca 160 milioane, care sumă e de două ori mai mare decât capitalul propriu.

Activele institutului evidențiază o sporire de 50% față de anul precedent, cîfrându-se la peste 1.2 miliarde.

In 1929, institutul a înregistrat un trafic de 37 miliarde, deci de două ori mai mult, decât este circulația fiduciară a țărei.

Banca, sporindu-și afacerile, față de profitul net din 1928, în 1929

a înregistrat un profit net de peste 20 milioane

din cari cam jumătate se trage la rezerve. Fondul de pensii al funcționarilor, s'a dotat cu 2.500 lei.

Profitul brut, dela 28 milioane și l-a reat la 38 milioane, corespunzând la 47.5% a capitalului social.

O NOUA URCARE DE CAPITAL ȘI O NOUA FILIALĂ.

Adunarea generală convocată va avea să decidă urcarea dividendului și

sporirea capitalului institutului dela 80 la 100 milioane,

poziția depunerilor s'a urcat dela 719 milioane la 1,024.000 lei,

când nici băncile din Capitală nu prea au anual urcări mai mari de 300 milioane la această poziție.

Uriașa urcare a poziției depunerilor ne servește cea mai elatantă dovadă despre încredere, de care se bucură institutul din partea publicului. Încrederea aceasta este cu atât mai prețioasă, cu cât se știe, că Banca Ardeleană, deși este servabilă față de clientela ei, evită să acorde dobânzi exagerate după depuneri și din acest motiv are posibilitatea, ca să ofere și credite convenabile. Dar deponenții, după cum se știe, mai mult preferă dobânzi mai reduse sigure, decât riscurile eventuale.

SPORIREA ACTIVE-LOR BANCII.

Banca, din creditele acordate în sumă de 1.2 miliarde, are la portofoliul cambiilor 541 milioane, iar la debitorii în cont-curent repartizați în trei categorii, sunt 479 milioane.

Politica binechibzuită și precaută pe care o exercită aducea conduceră băncii, se evidențiază foarte elatant și prin poziția, care la numerar în casă înregistrează un capital mobil de cca 160 milioane, care sumă e de două ori mai mare decât capitalul propriu.

Activele institutului evidențiază o sporire de 50% față de anul precedent, cîfrându-se la peste 1.2 miliarde.

In 1929, institutul a înregistrat un trafic de 37 miliarde, deci de două ori mai mult, decât este circulația fiduciară a țărei.

Banca, sporindu-și afacerile, față de profitul net din 1928, în 1929

pentru a-l aduce în consonanță cu depunerile.

Sporirea continuă a depunerilor a dat posibilitate direcției, ca să satisfacă toate cererile de credit și astfel banca nu a avut nevoie de reescomptă nici din țară și nici din străinătate, în afară de acela, pe care i l-a majorat Banca Națională în proporție cu desvoltarea și bonitatea ce și-a realizat și din care Banca Ardeleană a utilizat în special, pentru ca să documenteze, că se bucură de legăturile pe care le susține cu Banca de Emisiune.

In raportul său direcționează evidențiază și succesele obținute de filialele din Arad, Brașov, Oradea, Timișoara, Târgu-Mureș și Turda, avându-se în vedere, că

filialele au importante roli economice acolo, unde funcționează

cu succes.

Adunarea generală convocată pe ziua de 27 Martie a. c. la orele 5 d. m. la sediul băncii din Cluj, va realiza și fuzionarea în urma căreia Banca de Industrie și Comerț din Carei-Mari va funcționa ca filială a Băncii Ardelene în Carei.

Bilanțul Casei de Păstrare Generală din Arad

Bilanțul Casei de Păstrare Generală S. A. din Arad arată lichiditatea acestui institut finanțier. Capitalul băncii e de 32.500.000 lei, iar rezervele 18.316.615 lei. Numerarul în cassă, monete, devize străine și disponibilul la bănci, e de 34.217.713 lei, mai mult decât capitalul social.

Depunerile pe livrete și în cont-curent sunt de 160.916.969 lei.

Reescontul băncii la Banca Națională e de 7.736.598 lei.

Portofoliul de cambi al băncii reprezintă suma de 102 mi-

lioane 861.806 lei, iar debitorii în cont-curent 81.252.229 lei.

Imobilul băncii, deși este unul din cele mai valoroase clădiri din Arad, nu figurează decât cu două milioane lei în bilanț.

Beneficiul băncii în anul 1929 a fost 8.062.203 lei, adică 25 la sută din capitalul social.

Casa de Păstrare Generală din Arad, al cărui director general e d. R. Farago e una din cele mai solide bănci ale regiunii. Face numai operații comerciale.

Casa Noastră a înregistrat un beneficiu de peste 15 milioane

Institutul având patru sucursale și două filiale, și-a sporit și fondul de rezervă

Unul dintre cele mai puternice institute din Nordul Ardealului „Casa Noastră“ cu un capital de 50 milioane, rezerve și fonduri de 23.400.000 lei, pe

anul 1929 evidențiază în bilanț

un profit net de 13.060.171 lei,

la care se mai adaugă un re-

ROSENFELD JENŐ
gyapotosz:á ya
Târgu-Mureș Cluj Ierakat Telefon 2-16
E. BISCHITZ, Cal. Reg. Ferd. 40

Állandóan raktaron
fehér és nyers sző-
vőfon-lak és fejtök

Eladás csak nagyban.

port de beneficiu de 76.107 din 1928 și 2.000.000 lei trecuți la fondul creațelor dubioase tot din beneficiul anului 1929. Astfel beneficiul se cifrează la 15.136.278 lei.

In anul acesta și-a sporit fondul de rezerve dela 13 milioane la 14.750, fondul creațelor dubioase dela 9 milioane la 11 milioane, iar fondul de pensiuni dela 1.400.000 la 1 milion 650.009 lei, încât

Totalul rezervelor în acest an s'a ureat la 27.400.000 lei

dela 23.400.000 lei din anul trecut.

La depunerile pe livrete și cont-curent evidențiază 177 milioane 315.117 lei, iar la garanții date clienților 23.101.554 lei.

In reescomptă dela Banca Națională a avut 71 milioane 370.020, iar dela Creditul Industrial 418.000 și în valută streină 9 milioane 706.967 lei,

cu cari și-a continuat politica economică binechibzuită, inițiată de către direcțione, în fruntea căreia este dl Dr. Octavian Popp, ca director general, care are ca director pe dl Mauriciu Reiter jun. și subdirector pe dl. Ioan Franco, iar procurist-suflet-contabil pe dl. Mircea Ciorana.

La active evidențiază: casa cu 23.561.517, pretensiunile ce are la Banca Națională și alte bănci cu 52.755.397 lei, cambiale decontate cu 164.866.131, efectele și acțiile cu 30.565.247, debitorii în cont-curent cu 147 milioane 030.522, imobilele cu 2.208.000, iar garanțile date clienților cu 23.101.554 lei.

Cifra de afaceri o evidențiază la anrocate un jumătate de miliard

cu 420.986.819 lei pe anul trecut.

Casa Noastră, având sediul în Satu-Mare, are patru succursale în: Baia-Mare, Carei, Sighet și Valea lui Mihai și două filiale: fabrica de vagoane „Unio“ din Satu-Mare și Societatea Anonimă pt. Import de Fierărie din Satu-Mare, cari de asemenea

prosperează frumos, continuând să se desvolte.

De altfel fabrica „Unio“ este încurajată și de către Stat cu comenzi, producând vagoane moderne sub egida „Casete Noastre“, care contribuie foarte mult la dezvoltarea vieții industriale și comerciale în Nordul Ardealului, ca unul dintre cele mai puternice institute românești.

Impunerea meseriașilor

Ministerul de finanțe va da în cursul acestei săptămâni un ordin circular, tuturor administratorilor finanțieri din țară, prin cari li se vor da noi instrucțiuni cu privire la impunerea meseriașilor pe anul în curs, ca aceștia să nu fie confundați cu alte categorii asemănătoare cu ei, dar cari sunt impuse după alte norme.

Fabrica de Sticlărie „Turda“ a realizat un beneficiu net de peste două milioane

**Fabrica, cu un capital de 14 milioane, și-a sporit
fondurile de amortizare, rezervă, pensiuni etc.
la peste 33 milioane**

Fabrica de Sticlărie „Turda“ S. A. în bilanțul de pe anul 1929, cu un capital de 14 milioane,

evidențiază un profit net de 2,088.210.11 lei,

având la diversele fonduri 33,304.011.11 lei, din cari la final de amortizare 31,462.807, fondul de rezerve speciale pentru creianțe dubioase 786.987, fondul de pensiuni 527.337.35, fondul de rezerve statutare 374.781. lei.

Fabrica de Sticlărie „Turda“ îngrijindu-se și de salariații săi,

evidențiază și un fond

muncitoresc de 152.097.98 lei,

îndeplinind și un rol de ocrotire muncitorească.

La conturi-curente evidențiază 15,353.790, furnizori 6 milioane 636.920.04, diverși creditori 1,006.457.86 lei.

La active evidențiază casa cu 63.042.50, hărțile de valoare cu 1,050.000,

imobilele cu 17,342.312.40, mașinile și instalațiunile cu 23,796.148.11 lei,

uneltele cu 663.747, formele cu 2,137.447.41, produsele de ceramică în depozit cu 1,657.380.95

lei.

Fabrica de Sticlărie „Turda“, având ca director administrativ pe dl. Iacob Trif, iar ca director tehnic pe dl. Ing. Gr. Bozdog, în consiliul de administrație are ca președinte pe dl. Dr. Gheorghe Popescu, iar ca membrii pe dnii Dr. Ing. I. Mircea, Dr. Oct. Sglimbea, director la „Banca Centrală“ din Cluj, Dr. Al. Dragomir, Lazar Simon, Vasile Candrea, Ing. V. Desila, Dr. Mihail Moldovan și Iuliu Mandl, funcționând sub egida Băncii Centrale din Cluj.

Administrator delegat al fabricii este dl. Ionel Comșea, director general la „Banca Centrală“ din Cluj.

In consiliul de cenzori sunt dnii Dr. Laurian Gherman, director general la fabrica de porcelan „Iris“ din Cluj, ca președinte, Coriolan Dămăcuș, Adrian Otoiu, Nicolae Muntiu și Victor Pop.

Adunarea convocată pe 22 Martie a. c. va avea să aleagă și un nou comitet de cenzori, și doi membri în consiliul de administrație.

Insolvențe noi

Neulaender și Kohn comercianți de cereale din Arad au început plătile. Se lucrează la întocmirea bilanțului averei după care se vor face propunerile în ce privește cota și condițiile de plată.

Firma Ioan Pohrn fierărie din Arad a început plătile. Pasivul e de circa 5 milioane iar activul de 3 milioane lei. Oferează o cotă de 50 la sută.

Firma de articole tehnice Hann et Co. din Cluj a cerut concordat preventiv. Activul e de 4 milioane 344.000 lei, iar pasivul de 8 milioane 756.000 lei.

INVITARE

Banca Ardeleană și Cassa de Economii S. A. R., Cluj

invitată prin prezenta pe acționarii săi la

a XXXV-a adunare generală ordinată

care se va ține la 27 Martie 1930 ora 17 în Cluj, la sediul societății,
Piața Unirii No. 32 cu următoarea

ORDINE DE ZI:

- Raportul Consiliului de Administrație asupra exercițiului anului 1929.
- Raportul comitetului de cenzori.
- Aprobarea bilanțului și a contului de profit și pierdere pe exercițiul 1929, decidere în privința beneficiului net.
- Descarcarea Consiliului de Administrație și a Censorilor de gestiunea lor.
- Inglobarea prin fuziune a Băncii Comerciale și Industriale S. A. din Carei.
- Sporirea capitalului social dela 80 milioane Lei la 100 milioane Lei și stabilirea modalităților pentru efectuarea acestei sporiri.
- Modificarea parțială a statutelor.
- Alegerea censorilor și fixarea remunerării.

Domnii acționari cari doresc a participa la această adunare, vor binevoi a depune acțiunile ce posedă la sediul societății, sau la una dintre sucursalele băncii, sau la Banca Chrissoveloni S. A. R. București, contra unei adevărante, cel mai târziu până la 25 Martie 1930.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

Banca Ardeleană și Cassa de Economie S. A. R. Cluj — Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt., Cluj.

ACTIV

Bilanțul la 31 Decembrie 1929. — Mérlegszám'a 1929 december 31.-én.

PASSIV

Cassa și disponibil la bănci — Készpénz és bankári követelések — Efecte publice și acțiuni — Értékpapirok		159,371.736	Capital social — Részvénytőke — Fondul de rezerva — Tartalékalap		80,000.000
Portofoliu de scont — Váltótárca		9,565.816	Fondul de rezerve pentru creianțe dubioase — Kétes követelések tartalékalapja	8,000.000	
Debitori cu ipotecă — Adósok jellázogfedezettel	216,013.409	541,676.318	Depuneré — Betétek	10,200.000	18,200.000
Debitori in cont curent — Adósok folyszámlán	166,280.312		Efecte reescomptate la Banca Națională a României — Visszszámlítás a Banca Națională a României-nél		1.024,006.270
Debitori in devize — Devizában nyújtott hitelek	97,016.426	479,310.147	Cont transitoriu — Átmenő tételek		55,455.390
Imobile — Ingatlanok	97,997.384	18,328.096	Cauțiuni — Óvadék	97,997.384	10,541.196
Cauțiuni — Óvadék			Profitul net — Tiszta nyereség		20,049.257
		1.208,252.113			1.208,252.113

Cluj la 31 Decembrie 1929.

Pentru Consiliul de Administrație — Az igazgatóság nevében :

Conrad Otto Bruno Rubinstein

Hargitay Bertalan
Director general — vezérigazgató.

Pentru contabilitate — A könyvelésért:
Martin Szabó

Procurist-contabil autorizat — Cégjegyző

Pentru Comitetul de Cenzori — A felügyelőbizottság nevében :

Gróf Horváth-Tholdy Rudolf
Președinte — elnök.

Fuzionálnak a Renner és a Turul cipőgyárák

Országos mozgalom indult meg a cipőgyárák termelésének szabályozására

Nemcsak a szakmai ipar és kereskedelem, hanem a fogyaszatóközönség is élénk érdeklődéssel kísérte azokat a tárgyalásokat, amelyek a cipőgyárák fuzióját, illetve a cipőtermelés szabályozását célozták meg valósítani. A fuziós törekvések középpontjában eredetileg több erdélyi és bukaresti cipőgyár állott.

Ezt a nagy koncentrációt azonban legalább is egy előre nem sikerült megoldani,

ugy, hogy gyakorlatilag csak két vezető erdélyi cipőgyár fuziójára kerül a közeljövőben sor.

A kolozsvári Renner Testvérek R. T. cipőgyárának és a temesvári Turul cipőgyárnak a fuzióját ma már befejezett tényként említik, melyhez csak a formai hozzájárulás hiányzik. A Turul cipőgyár igazgatósága pár nappal ezelőtt hártozta el, hogy az e célra összehívandó közgyűlésnek a Renner cipőgyárral való fuzió kimondását fogja javasolni.

A két iparvállalat ezirányú tranzakciójának megvalósítása érdekében a Renner Testvérek r. t. két különálló részvénytársaságra: a cipőgyárra és a bőrgyárra fog szétválni. Csak ezen átmeneti tranzakció után válik

lehetőséges a Renner és a Turul cipőgyárák közötti fuzió perfektuálása.

A két cipőgyár fuzioja esak első etappeját képezné a cipőtermelés, egész országra kiható organizációjának.

A cipőgyárák felállitandó kar tellje lesz hivatott arra, hogy a termelési költségeket csökkense és egyben a kihitelezési feltételeket és az árakat szabályozza.

Német gabonacégek román tengerit vásárolnak

A hozzávetőleges becslés szerint mintegy 220–250 vagonra tehető az a tengeri felesleg, amely Romániában exportra vár. A tengeri alacsony világ-

piaci ára miatt azonban nehézen vihető ki a román tengeri a külföli piacokra, ahol nemcsak a román, hanem a jugoszláv és magyar kukorica is elhelyezésre vár. Az utóbbi napokban németországi importcégek képviselői érkeztek Romániába és jelentős kukoricaszárlásokat akarnak itt eszközölni. A német cégek a földmivelésügyi miniszterium után most tárgyalásokat folytatnak a vasutági vezérigazgatósággal, több regátiai vasuti raktárak bérbevételére. A németországi cégek ugyanis az exportra kerülő tengerit ezekben a raktárakban akarják összegyűjteni és megtisztítani, hogy tisztított állapotban vigyék ki Németországba. A kereslet a német cégek részéről már megindult és eddig jelenős tételeket kötöttek már le.

FABRICA DE STICLĂRIE TURDA S. A.

CONVOCARE

Domnii acționari ai Fabricei de Sticlarie „Turda” S. A. sunt invitați a lua parte la

Adunarea Generală Ordinară

ce se va ține la 22 Martie 1930 orele 4 p. m. în birourile fabricei în Turda, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

- Constatarea numărului acționarilor prezenți și constituirea adunării generale, conform art. 13 din statut.
- Prezentarea raportelor Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori, stabilirea Bilanțului și a contului Profit și Perderi, distribuirea profitului realizat și descarcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori de

gestiunea anului 1929.

- Alegerea a 2 membri în Consiliul de Administrație cu mandat de 3 ani conform art. 16.
- Alegerea Comitetului de Censori cu mandat pe 1 an art. 23.
- Statorirea jetoanelor pe anul de gestiune 1930.
- Inchiderea adunării generale.

Turda, la 8 Martie 1930.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

Domnii acționari care doresc să luă parte cu drept de vot la adunare, sunt rugați în sensul art. 10 din statut așa depune acțiunile cel mai târziu până la 17 Martie 1930 la Banca Centrală pentru Industrie și Comerț S. A. din Cluj sau la una din filialele sale sau la Caseria Fabricei în Turda.

Active

BILANȚ LA 31 DECEMBRIE 1929

Pasive

Cassa	—	—	—	—	—	63.042 50		Capital	—	—	—	—	14.000.000
Hărții de valoare	—	—	—	—	—	1.050.000		Fond de amortizare	—	—	—	—	31.462.807
Imobile:								Rezervă specială pentru creațe dubioase	—	—	—	—	786.987
Uzina	—	—	—	—	—	10.940.669 38		Fond de pensiuni	—	—	—	—	527.337 35
Colonia	—	—	—	—	—	6.401.643 02		Fond muncitorește	—	—	—	—	152.097 98
Mașini	—	—	—	—	—	6.221.910 33		Fond de rezervă statuar	—	—	—	—	374.781 78
Instalații	—	—	—	—	—	17.574.237 78		Conturi curente	—	—	—	—	15.353.790
Unelte	—	—	—	—	—	663.747		Furnizori	—	—	—	—	6.636.920 04
Forme	—	—	—	—	—	2.137.447 41		Diversi creditori	—	—	—	—	1.006.457 86
Fabbr. de sticla în depozit	—	—	—	—	—	12.889.570 40		Efecte de plată	—	—	—	—	17.418.000
Fabbr. de ceramică în depozit	—	—	—	—	—	1.657.380 95		Dividende nereclamate	—	—	—	—	61.161 79
Magazia de materiale	—	—	—	—	—	1.634.033 67		Transitorii	—	—	—	—	1.086.923
Materii prime	—	—	—	—	—	2.385.647 74		Profit reportat din 1928	—	—	—	—	507.619 76
Articole pentru ambalat	—	—	—	—	—	577.717 25		Profit net 1929	—	—	—	—	2.088.210 11
Efecte de primit	—	—	—	—	—	1.652.944							2.595.829 87
Clienți	—	—	—	—	—	27.125.881 05							
Amortizări	—	—	—	—	—	2.545.931 81							
Mobilier în birouri, fabr. și colonie	—	—	—	—	—	716.023							
Vehicole	—	—	—	—	—	317.130							
						91.463.093 67							91.463.093 67

Debit

PROFIT ȘI PIERDERE

Credit

Cheltuieli generale comerciale:								Profit reportat din 1928	—	—	—	—	507.619 76
Dobânzi și comisioane	—	—	—	—	—	9.002.635		Beneficiul realizat din vânzări	—	—	—	—	37.057.312 86
Salarile pers. ad-tiv	—	—	—	—	—	3.204.976 46							37.564.932 62
Transporturi plăti CFR	—	—	—	—	—	4.880.396 16							
Chelt. cu întreținerea depozitului Buc.	—	—	—	—	—	3.024.964 16							
Chelt. cu întreținerea biroului „Butelia”	—	—	—	—	—	610.460 45							
Cheltuieli diverse	—	—	—	—	—	4.960.787 71							
Fonduri de amortizare pe 1929	—	—	—	—	—	25.684.219 94							
Rezervă pt. creațe dubioase	—	—	—	—	—	786.987							
Abserieri dela contul „Clienți”	—	—	—	—	—	1.683.689 81							
Profit reportat din 1928	—	—	—	—	—	507.619 76							
Profit net 1929	—	—	—	—	—	2.088.210 11							
						2.595.829 87							
						37.564.932 62							

Turda, la 31 Decembrie 1929

ss. Ing. Gr. Bozdog,
dir. tehnic

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Ing. Virgil Dessilă,
ss. Vasile Candrea, ss. Dr. Oct. Sgîlimbea,
ss. Dr. Mihail Moldovan, ss. Iuliu Mandl.

CONSILIUL DE CENSORI:

Prezentul bilanț s'a examinat și s'a găsit în deplină ordine.

Turda la 11 Martie 1930.

ss. Jacob Trif,
dir. administrativ-comercial

ss. Dr. George Popescu, președinte
ss. Dr. Alex. Dragomir, ss. Lazar Simon, ss. Dr. Mihail Moldovan,
ss. Dr. Laurian German, președinte

ss. Coriolan Dămăculescu,

ss. Adrian Oțoiu,

ss. Niculae Muntiu,
expert contabil

Pentru contabilitate:
ss. Enea Hulea,
șef. contabil-procurist

ss. Victor Pop.

**Prima Casă de Imprumut pe Amanet,
Societate Anonimă, Cluj.**

CONVOCARE

la a IX-a adunare generală ordinară a Primei Case de Imprumut pe Amanet Societate Anonimă Cluj, Calea Victoriei Nr. 25 și 16, care se va ține în ziua de 28 Martie 1930 orele 5 seara, în localul Băncii Iliescu Societ. Anon. Cluj cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale ordinare.
2. Raportul Consiliului de Administrație.
3. Raportul Cenzarilor și prezentarea bilanțului și contului de profit și perdere pe 1929.
4. Distribuirea profitului curat.
5. Darea absolutoriului Consiliului de Administrație și cenzorilor pentru gestiunea anului 1929.
6. Eventuale proponeri.

Notă: Acționarii care doresc să participe la adunarea generală, sunt rugați conform art. 14 din statut, de a depune în termenul fixat acțiunile la casieria Societăței noastre sau la Banca Iliescu S. A. Cluj.

Active: Numerar lei 1.808.037. Garanții la Stăt. lei 219.361. Mobilier

lei 286.389. Diverși lei 9.335. Participanți lei 4.778.022. Imprumuturi pe prețioase lei 9.241.780. Imprumuturi pe efecte lei 12.844.750. Creanțe dubioase lei 27.730. Total lei 29.215.404.

Pasive: Capital social lei 5.000.000. Fond de rezervă lei 650.000. Conturi curente lei 10.691.000. Depuneri spre fructificare lei 11.623.483. Impozit mobiliar lei 85.394. Alocare fond de rezervă lei 121.000. Alocare pentru creanțe dubioase lei 660.000. Beneficiu net lei 384.527. Total lei 29.215.404.

Profit și pierdere: Perdere: Cheltuieli de Ad-hoc, salarii, taxe de timbru, chirii, asigurări, magazinaj etc. 2.242.148 lei. Interese plătite lei 4.074.090. Alocare fond de rezervă 1929 lei 121.000. Fond pentru creanțe dubioase lei 660.000. Beneficiu net lei 384.527. Total lei 7.481.765. Profit: Dobânzi, taxe și comisioane. Total lei 7.481.765.

Cluj, la 31 Decembrie 1929.

**Consiliul de Administrație.
(Urmează semnăturile.)**

Subsemnatul Comitet de Cenzori am examinat conturile de mai sus le-am aflat în ordine și consonanță cu registrele Societăței.

**Banca de Credit din Gherla
S. A.**

CONVOCARE.

Banca de Credit din Gherla Societate Anonimă va ține la 30 Martie 1930, ora 11 dimineața la sediul institutului în Gherla a 38-a adunare generală anuală ordinată, cu următorul program:

1. Raportul Consiliului de Administrație și a colegiului censorilor despre gestiunea anului 1929.

2. Stabilirea bilanțului pe anul 1929, hotărârea relativ la distribuirea profitului net; des cărcarea Consiliului de Administrație și a colegiului censorilor relativ la gestiunea anului 1929.

3. Alegerea celor 2 membri în Consiliul de Administrație pe 1 an.

Drept la vot poate avea numai acel acționar care și-a depozitat acțiile din posesiune la cassieria institutului în Gherla sau la Cassa de Păstrare și

Banca de Crédit din Cluj S. A., Cluj, dimpreună cu cupoanele exigibile, cel târziu până la 5 p. m. antecedentă datei fixate pentru adunarea generală.

Comitetul de administrație.

Kartellbe tömörültek a bánáti sajtgyárák

A bánáti sajtgyárák a liblini Jörg, a csanádi Korona és Carpatia a dobozos ementhali sajt előállítására március 15-ki kezdettel kartellbe lépnek. Az új vállalkozás „Phönix“-cég alatt jegyeztette be magát. A tömörülés a rezsiköltségek redukálása céljából történt, melynek örvendete eredménye, hogy a közeljövőben a fogyaszto közönség az ementhali dobozos sajthoz a mostani áránál sokkal olcsóbban fog hozzájuthatni. A kartell gyártmányainak kereskedelmi beszerzésével — értesüléseink szerint — Weisz Zoltán urat bizta meg.

Casa Noastră — Kereskedelmi és Iparbank Rt. Satu-Mare

VAGYON	MÉRLEG-SZÁMLA 1929. December 31-én	TEHER
Pénztár: Készpénz és idegen pénznemek — — — — — azonnal esedékes követelések a Banca Națională și más bankoknál — — — — —	28,561.517	
	52,755.397	78,316.914
Váltó tárca: Leszámlított különféle váltó: — — — — — Leszámlított kisipari váltók a Credit Industrial București miatt — — — — — Leszámlított váltók külföldi valutában — — — — —	154,524.364	
	634.800	164,866.131
Részvények és értékpapírok: Érdekkörünkbe tartozó vállalatok részvényei és idegen részvények, értékpapírok	30,565.247	
Folyószámla adósok: Értékpapírok, részvények, áruk, cessiók, jelzálog bekebelezések és egyéb fedezetek mellett — — — — —	147,030.522	
Ingatlánok: Satu-Mare: intézet székház, Str. Lucaciu No. 5, ház és áruhárok Str. Horia No. 5. Baia-Mare: fiókszékháza, Piața Unirii 7. raktár az állomás mellett — — — — —	2,208.000	
Berendezés; — — — — —	5	
Garanciák! Üzletfeleknek adott garanciák — — — — —	23,101.554	
	420,986.819	
Alaptőke: — — — — —		50,000.000
Tartalékalap: * — — — — —	13,000.000	
Kétes követelések tartalékalap-ja: ++ — — — — —	9,000.000	
Nyugdíjalap: *** (az intézet tulajdoná) — — — — —	1,400.000	23,400.000
Betétek: könyvecskekére és folyószámláakra — — — — —		
Garanciák: Üzletfeleknek adott garanciák — — — — —	23,101.554	177,315.117
Hitelezők: — — — — —		
Visszleszámlítolás: a Banca Națională României által — — — — — a Credit Industrial București által — — — — — külföldi valutában — — — — —	71,370.020	
	418.000	
	9,706.967	81,494.987
Amerikai és belföldi csekkék: — — — — —		4,513.228
Fel nem vett osztalék: — — — — —		57.878
Atmeneti kamat: — — — — —		2,553.366
Tisztá nyereség: Folyó évi tisztá nyereség — — — — —	13,060.171	
Áthozat 1928. évről — — — — —	76.107	
Kétes követelések tartalékalapjára ez évi nyereségből — — — — —	2,000.000	15,136.278
		420,986.819

*Az 1929. évi hozzájárulással Lei 14.750.000-re emelkedik

** " " " " " 11.000.000 — — — — —

*** " " " " " 1.650.009 — — — — —

Azaz a tartalékok mai összege Lei 27.400.000-et tesz ki.

Ioaia Franco
subdirektor exp. contabil

Dr. Octavian Popp
director general

jun. Maurițiu Reiter
director

Mircea Ciorana
precurist, sef. contabil, exp. cont.

Gheorghe Dragoș
expert contabil

Dr. Traian Erdeli

Dr. St. Dărăbant
presedinte

Dr. Eugen Seles

Dr. Augustin Silvași

MEGVIZSGÁLTA ÉS HELYESNEK TALÁLTÁ:

— Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szaklapja
Redacția și Administrație: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”
Cluj, Calea Regale Ferdinand No. 121. :- Telefon: 4-44.

Director și răspunzător:
Igazgató és felelős szerk:

TRAJAN CHIRILĂ

Abonamente — Előfizetések Árak
In fară pe un an... Bellőlön egész évre Pentru particulari comercianți și industriași Pentru bănci instituționi financiare și societăți Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak Bankoknak, pénzintézeteknek és táráságoknak Pentru străinătate Különböző...
1200 lei 2000 lei 1200 lei 2000 lei 1500 lei

Jumătate an Félevere... 600 lei 600 lei 1200 lei 1200 lei

Anunturi — Hirdetések:
Pagina I. a. cm²... Cimlapon I. oldalon cm²ként... 20 lei
In text... Szövegoldalon... 15 lei
Un sir garmond... Egy garmond sor... 80 lei

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal
Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénnytársaság

Kolozsvári Takarékpénzt.

és Hitelbank Részvénnytárs.

Ciuj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár

Marosvásárhely és Nagyváradon. —

Saját tőkéi 85 millió lei

Minden bankügy-
letet legelő-
nyösebben
végez.

Affiliált Intézetek:
Torda-Aranyos Vármegyei
Takarékpénztár Rt. Torda
Alsófehérvármegyei Gez-
dási Takarékpénztár Rt.
Rt. Nagybánya és Takarékpén-
zégi Takarékpénztár Rt.
Szekszárdi Takarékpénztár Rt.
Székelyudvarhelyen és
Székelyudvarhelyen és Nép-
Bank Rt. Bánffyhodón és Szamosú-
varán. —

Áruraktárai
a vasut
mellett

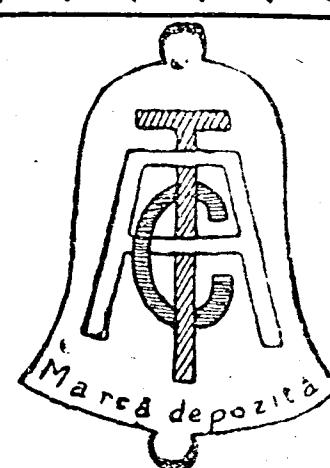
Betéteket
elfogad

Ardealul Economic
Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:
Cimlapon cm²-ként Lei 20'-
Szöveg között cm²-
ként — — Lei 15'-
Többi hirdetési ol-
dalon — — Lei 10'-
Egy garmond sor Lei 80'-

Cititi

„Lemnul“

Cu această marec este prevăzut
fiecare obiect de argint și lux sa
bricat în fabrică

„TACÂMUL“ din

.....

Fineță de 800!

Pabricat île se pot procura în prăvălie re-
būteri și mal bune. Numai pentru revânzători,
„TACÂMUL“ fabrică de argintări, Cluj
Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-82
Adresa telegrafică: „TACÂMUL“

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERȚ SI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 73.400.000

Sediul Social : Satu-Mare.

Sucursale :

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAI.

Afiliațiuni:

„UNIO“, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, izletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

Budapesten a
PARK-Nagyszállodában

VIII., Baross-tér 10. szám.

Mezőgazdasági **B**ank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.

Fiókintézet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen

Zálau-Zilah

Affiliált intézetek: A Nagyenyedi „Kisegítő“ Ta-
karékpénztár Rt.; Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-
marosujvári fiókintézete.

Saját tőkéi **58** millió lei

Minden bankügyletet legelőnyösebben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.